

Tartalomjegyzék:

I) Az intézmény adatai	3	
II) Az intézmény bemutatása		4
2.1 Településünk rövid bemutatása.		4
III) A bölcsőde definíciója, funkciói		5
3.1. A bölcsőde működésének jellemzői		7
3.2. A gyermek bölcsődébe történő felvétele		9
3.3. Gyermekvédelem a bölcsődében		12
3.4. Pedagógiai hitvallásunk	13	
3.5. Tárgyi feltételrendszer bemutatása	14	
3.6 A bölcsőde egyéb helyiségei		14
3.7. Személyi feltételeink	15	
IV) A bölcsődei nevelés-gondozás feladatai	16	
4.1. Egészségvédelem, az egészséges életmód megalapozása	16	
4.2. Az érzelmi fejlődés és a szocializáció segítése	17	
4.3 A megismerési folyamatok fejlődésének segítése	18	
V) A bölcsődei gondozás-nevelés főbb helyzetei	19	
5.1. A gondozás	19	
5.2. A játék	21	
5.3. Mondóka, ének	26	
5.4. Vers, mese	27	
5.5. Alkotó tevékenységek	28	
5.6. Egyéb tevékenységek	28	
5.7. Mozgás	28	
5.8. Tanulás	29	
VI) A bölcsődei élet megszervezésének elvei	30	
6.1. A nevelés-gondozás egységének elve	30	
6.2. Az egyéni bánásmód elve	31	
6.3. Az állandóság elve	31	
6.4. Az aktivitás, az önállóság elve:	32	
6.5. A pozitívumokra támaszkodás elve	32	
6.6 Az egységes nevelő hatások elve	32	
6.7. A rendszeresség elve	32	
6.8. A fokozatosság elve	33	
VII) Kapcsolattartás a szülőkkel	33	
7.1. Családlátogatás:	34	
7.2. Adaptáció	34	
7.3 „Saját kisgyermeknevelő” – rendszer	35	
7.4. Gyermekcsoportok szervezése	35	
VIII) Napirend	36	
IX) Családoknak szervezett programok	37	
X) Intézmény szakmai céljai	38	
10.1. Az egészséges táplálkozás megalapozása	38	
10.2. Az étlapszerkesztés általános szabályai	39	
10.3. Környezeti nevelés	42	
10.4. A szakmai célok megvalósulásának mérése, ellenőrzése	45	
XI) Az intézmény kapcsolatrendszere	46	
11.1. Bölcsődénk és óvodánk együttműködése	47	
11.2. A Bölcsődénk kapcsolatai más intézményekkel	48	
XII) A Bölcsődéről és szolgáltatásairól szóló tájékoztatás helyi módjai	48	

ZÁHONYI HÉTSZÍNVRÁG ÓVODA ÉS BÖLCSŐDE

4625 Záhony, Ifjúság út 1.

OM: 033146 Tel: 06-45/425-310

Email:zhetszinvirag@gmail.com

BÖLCSŐDEI SZAKMAI PROGRAM

I.) Az intézmény adatai:

- **Az intézmény neve:**

Záhonyi Hétszínvirág Óvoda és Bölcsőde

- **A bölcsőde pontos címe, telephelye, telefonszáma:**

4625 Záhony, Ifjúság út1.

Tel.: 45/425-310

- **Az intézmény adószáma:** 16821994-1-15

- **Az intézmény OM azonosítója:** 033146

- **Alapító okirat száma:** ZAH/4372-3/2021

- **Az intézmény ágazati azonosítója:** S0303251

- **Bölcsődei Ellátás szakfeladat száma:**889101

- **A fenntartó neve, pontos címe, telefonszáma, e-mail címe:**

Nevelési Intézményi Társulás Záhony - Győröcske

- **Az intézmény illetékességi, működési köre:**

Záhony- Győröcske települések illetékességi területe

4625 Záhony Ady Endre út 35.

Tel.: 45/525-508 e-mail: zahony@zahony.hu

- **A bölcsődei férőhelyek száma:** 28 fő

- **Intézmény vezetője:** Szántóné Somogyi Klára

- **Elérhetősége:** sklara0815@gmail.com, 06706343548

● **Szakmai egység vezetője:**

Szántóné Somogyi Klára (sklara0815@gmail.com)

II.) Az intézmény bemutatása

2.1. Településünk rövid bemutatása:

Záhony határváros a Tisza folyó választja el Ukrajnától. Jelenleg közel 4000-en lakják. Az 1900-as években a vasút biztosított az itt élő emberek számára a megélhetési lehetőséget. A városban 1970-1995-os évig a MÁV. működtetésében lévő bölcsőde fogadta a 0-3 éves gyermekeket /napközbeni ellátásra/. A vasút folyamatos leépítésével a gyermekjóléti intézményeit bezárta.

2007-től a város önkormányzata biztosított helyet óvodája épületében a bölcsődének. Az épület a város központjában helyezkedik el, melyet körbevesznek az élő sövényvel is védett kerítés és az udvarban található lombos-árnyas fák. A szülők számára könnyen megközelíthető barátságos szép épület, mely pár éve kapott teljes külső felújítást (ablaksere, szigetelés, festés). Óvodával közös használatban működik a bölcsőde jelenlegi két csoportja. Az épület ideális környezetet nyújt, a 0-3 éves gyermekek neveléséhez - gondozásához. A gyermek csoportok összetételére jellemző, hogy a gyermekek 70%-a betöltötte a 2. életévét, teljes családban nőnek fel. A szülők mindketten jövedelemmel rendelkeznek, az anyák egyre korábban állnak vissza dolgozni. (extra gyed). A védőnőktől kapott információk alapján- azt látjuk, hogy a születésszám csökken, és sajnos a családok helyzete egyre nehezebbé válik. Több családban jellemző, hogy csak az egyik szülő rendelkezik munkahellyel.

Győröcske község Szabolcs-Szatmár-Bereg megyében, a Záhonyi járásban, Záhonytól délre, Tiszabezdéd és Záhony között fekvő település.

Közös önkormányzati hivatal fenntartó község önkormányzata, a hivatal székhelye más helységben, Záhony településen található.

A község lakónépessége hozzávetőleg 176 fő.

A gazdasági válság, a családok életét is megnehezíti, a nagy munkanélküliség a fiatal szülők, elvándorlását hozhatja magával a településünkön a nehéz körülmények között élők esetében a gyermek/gyermekek Gyermekvédelmi Támogatásban részesülnek. (a továbbiakban GYVT)

A gondozási díj megállapítását mindenkor rendeletben szabályozza az Önkormányzat Képviselő-testülete. A jelenleg érvényes szabályozás alapján, Záhony Város Képviselő-testületének 13/2022.(III.23.) számú határozata, rendeletének értelmében az intézményben érvényes gondozási díj, 170 ft/nap.

Bölcsődénkben a felvételi eljárás során kiemelt figyelmet fordítunk a hátrányos, és halmozottan hátrányos gyerekek felvételére.

III.) A bölcsőde definíciója, funkciói:

A bölcsődében a gyermekek napközbeni ellátásaként az életkornak megfelelő nappali felügyeletet, gondozást, nevelést, foglalkoztatást és étkeztetést kell megszervezni azon gyermekek számára, akiknek szülei, törvényes képviselői munkavégzésük - ideértve a gyermekgondozási díj, a gyermekgondozást segítő ellátás és a gyermeknevelési támogatás folyósítása melletti munkavégzést is -, munkaerő-piaci részvételt elősegítő programban, képzésben való részvételük, nappali rendszerű iskolai oktatásban, a nappali oktatás munkarendje szerint szervezett felnőttoktatásban, felsőoktatási intézményben nappali képzésben való részvételük, betegségük vagy egyéb ok miatt napközbeni ellátásukról nem tudnak gondoskodni. A napközbeni ellátás keretében biztosított szolgáltatások időtartama lehetőleg a szülő, törvényes képviselő munkarendjéhez igazodik.

Gyermekek napközbeni ellátásának igénybevételére jogosult az átmeneti gondozásban és az otthont nyújtó ellátásban részesülő gyermek is. (1997. évi XXXI. tv. 41. §.)

Bölcsődei ellátás keretében a gyermek húszhetes korától nevelhető és gondozható, ha a harmadik életévét január 1-je és augusztus 31-e között tölti be, az adott év augusztus 31-éig, ha szeptember 1-je és december 31-e között tölti be, a következő év augusztus 31-éig, ha a szülő, törvényes képviselő nyilatkozik arról, hogy a gyermek napközbeni ellátását eddig az időpontig bölcsődei ellátás keretében kívánja megoldani. (1997. évi XXXI. tv. 42/A. §.(1))

Ha a gyermek harmadik életévét betöltötte, de testi vagy értelmi fejlettségi szintje alapján még nem érett az óvodai nevelésre, és óvodai jelentkezését az orvos nem javasolja, bölcsődei ellátás keretében gondozható, nevelhető a gyermek negyedik életévének betöltését követő augusztus 31-éig. A bölcsődei ellátásban a sajátos nevelési igényű gyermek annak az évnek az augusztus 31. napjáig vehet részt, amelyben a hatodik életévét betölti. (1997. évi XXXI. tv. 42/A. §.(2), (3))

A bölcsőde az alapellátáson túl szolgáltatásként tanácsadással, időszakos gyermekfelügyelettel, játszócsoport működtetésével, házi gyermekfelügyelet és gondozás biztosításával, játék- és eszközkölcsonzással, gyermekétkeztetéssel is segítheti a családokat. Ilyen ellátások nem működnek nálunk.

Bölcsődébe felvehető: minden olyan kisgyermek, akinek szülei valamilyen ok miatt nem tudják biztosítani a napközbeni gondozását. Az 1997. évi XXXI törvény a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról kiemelni olyan kisgyermek felvételi lehetőségét, akinek szociális- vagy egyéb ok miatt egészséges fejlődése érdekében szükséges a bölcsődei gondozás, nevelés.

3.1. A bölcsőde működésének jellemzői:

1. Cél, funkció

A családban nevelkedő kisgyermek számára a családi nevelést segítve, napközbeni ellátás keretében a gyermek fizikai- és érzelmi biztonságának és jóllétének megteremtésével, feltétel nélküli szeretettel és elfogadással, a gyermek nemzeti/etnikai hovatartozásának tiszteletben tartásával, identitásának erősítésével, kompetenciájának figyelembevételével, tapasztalatszerzési lehetőség biztosításával, viselkedési minták nyújtásával elősegíteni a harmonikus fejlődést. A hátrányos helyzetű, a szegény és a periférián élő családok gyermekei esetében a hátrányoknak és következményeiknek enyhítésére törekvés, szükség esetén más intézményekkel, szervezetekkel, szakemberekkel együttműködve. A valamilyen kisebbséghez tartozó gyermekek esetében fontos a nemzeti/etnikai hovatartozás tiszteletben tartása, az identitástudat kialakulásának segítése. Mindezek segítik az egyenlő esélyekhez jutást, a társadalmi beilleszkedést. A gondozók munkájának szakmai, morális megfelelése adhatja a szakma tisztességét, jó minőségét, társadalmi presztízsét. Az etikailag korrekt munka minden mozzanatában jelen kell lenni a jövőért, a gyermekekért érzett emberi felelősségnek, elkötelezettségnek.

2. Ellátandó célcsoport

A gyermekek bölcsődei ellátása a családban élő azon 3 éven aluli gyermekekre vonatkozik, akiknek szülei, nevelői, gondozói munkavégzésük, a munkaerő piaci visszatérésüket segítő programban, képzésben való részvételük, betegségük vagy egyéb ok miatt napközbeni ellátásukról nem tudnak gondoskodni. Kivételt képezhet a 3. évet betöltött gyermek, aki testi vagy szellemi fejlettségi szintje alapján még nem érett az óvodai nevelésre, így a 4.

évének betöltését követő augusztus 31-ig nevelhető és gondozható bölcsődében, illetve a sajátos nevelési igényű gyermek annak az évnek az augusztus 31. napjáig vehet részt, amelyben a hatodik életévét betölti.

Ennek megfelelően a szolgáltatás célcsoportjaként ezen gyermekek és családjuk határozható meg, különös tekintettel a védelembe vett gyermekekre (akik esetében kötelezhetik a szülőt a napközbeni ellátás igénybevételére), továbbá azokra a gyermekekre, akiknek fejlődésük érdekében állandó napközbeni ellátásra van szükség, vagy akiket egyedülálló vagy időskorú személy nevel, vagy akikkel együtt a családban három vagy több gyermeket nevelnek, valamint akiknek a szülője, gondozója szociális helyzete miatt az ellátásáról nem tud gondoskodni.

Intézményünkben, fenntartói döntés alapján a nyitvatartási idő, napi 10 óra. Ennek megfelelően bölcsődénk hétfőtől péntekig, 7-től 17 óráig fogadja a gyerekeket. A teljes nyitvatartás alatt kisgyermeknevelő foglalkozik a gyermekekkel.

Alapellátás étkezési térítési díját a fenntartó határozza meg, az intézménnyel való egyeztetést követően. A fizetendő térítési díj összege évente 2x módosítható. Záhony Város Képviselő-testületének 11/2022.(VI.15.) rendeletének értelmében az intézményben érvényes étkezési térítési díj 2022.július 15-től 500 Ft /nap.

A gondozási díjat a fenntartó rendeletben állapítja meg. 2017. szeptember 1-től a gondozási díj bevezetésre került, melynek összege jelenleg 170 Ft/nap.

3.2. A gyermek bölcsődébe történő felvétele:

A felvételt kérheti:

- A szülő
- A szülő hozzájárulásával: a körzeti védőnő
- a házi gyermekorvos, vagy háziorvos
- a szociális szolgálat és a gyámhatóság

Igénybejelentés: Egész évben folyamatos

Beiratkozás: Tárgy év: április-május hó.

Szükséges adminisztratív és formai feltételek:

- A gyermek személyi azonosítására szolgáló okirat
- Extra Gyed igénybevételét igazoló (MÁK) nyilatkozat bemutatása
- a gyermek társadalombiztosítási igazolványa
- a gyermek egészségügyi kiskönyve
- Orvosi igazolás a gyermek státuszáról
- A gyermek, és szülei lakcímét igazoló hatósági igazolvány
- A körzeti védőnők igazolása
- a gyermeket hozza magával a szülő a beiratkozásra

A gyermek bölcsődei felvételének gyakorlata intézményünkben:

Védelembe vett gyermek felvétele kötelező!

Felvétel, -férőhely hiány esetén előnyt élvez az a gyermek:

- rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermek, akinek szüleje vagy más törvényes képviselője igazolja, hogy munkaviszonyban vagy munkavégzésre irányuló egyéb jogviszonyban áll
- akit egyedülálló szülő nevel
- akinek családjában 3 vagy több gyerek van
- akinek egyik szülője munkaképtelen
- akinél egészségügyi vagy szociális indok áll fenn

A gyermek felvételéről az intézmény vezetője és a bölcsődében működő érdekvédelmi fórum vezetője közösen dönt.

A szülők tájékoztatása a gyermek felvételéről postai értesítéssel, a szülő kérésére elektronikus úton történik.

A szülő joga, hogy:

- megválassza az intézményt, melyre gyermeke gondozását-nevelését bízta,
- megismerhesse a gyermekcsoportok életét,
- megismerje a gondozási-nevelési elveket,
- tanácsot, tájékoztatást kérjen és kapjon a kisgyermeknevelőktől,
- a bölcsőde működését illetően mondjon véleményt és tegyen javaslatot,
- megismerje a gyermek ellátásával kapcsolatos dokumentumokat.

A gyermek joga, hogy

- segítséget kapjon a saját családjában történő nevelkedéséhez, személyiségének kibontakoztatásához, a fejlődését veszélyeztető helyzet elhárításához, a társadalomba való beilleszkedéshez,

- sérülés, tartós betegség esetén a fejlődését és személyisége kibontakozását segítő különleges ellátásban részesüljön,
- a fejlődésére ártalmas környezeti és társadalmi hatások, valamint az egészségére káros szerek ellen védelemben részesüljön,
- emberi méltóságát tiszteletben tartásuk, a bántalmazással - fizikai, szexuális vagy lelki erőszakkal -, az elhanyagolással szemben védelemben részesüljön,
- a hátrányos megkülönböztetés minden formájától mentes gondozásban-nevelésben részesüljön.

3.3. Gyermekvédelem a bölcsődében:

A bölcsődénkbe járó gyermekek családjaikkal együtt széleskörűen reprezentálják a társadalom rétegződését, mely lehetővé teszi a különböző társadalmi státuszú családokból érkező gyermekek integrált bölcsődei ellátását. Így az intézményesült gyermeknevelés korai szakaszában olyan társadalmi értékeket tudunk közvetíteni, mint a szolidaritás, a másság elfogadása, tolerancia, empátia stb.

Sajnálatos tény, hogy évről-évre növekszik a hátrányos helyzetű gyermekek száma, melynek okai:

- Az alacsony társadalmi státuszú munkakörök betöltése, a gyermekvállaláshoz és a munkanélküliséghez társuló folyamatos elszegényedés. (Tapasztalataink szerint évről évre több család részesül rendszeres gyermekvédelmi támogatásban.)
- Szociális hátrányok (válások, rendezetlen családi környezet, egészségügyi problémák).

A különböző társadalmi réteget képviselő szülők igényei és anyagi lehetőségei eltérőek, és sok esetben nem teszik lehetővé azt, hogy a városunkban található közművelődési és, kulturális intézményeket szerezzenek. Ezt felismerve, a szocio-kulturális hátrányok csökkentése érdekében feladatunknak tartjuk felhívni a szülők figyelmét ezekre, a lehetőségekre, és a kompetencia-határokat szemelőt tartva, meghatározott feladatokat átvállaljunk a családtól.

A bölcsődei-gondozó munka filozófiáját, a gyermekvédelem preventív funkciójának kell áthatni. Így a kisgyermeknevelők minden cselekedetükben preventív gyermekvédelmi feladatokat látnak el, hiszen nagymértékben járulnak hozzá a rájuk bízott gyermekek egészséges szocializációjához.

A gyermekvédelem korrekciós, prevenciós feladatait a kisgyermeknevelők jelzéseinek segítségével az intézmény vezetője, a bölcsőde egység szakmai vezetője az Érdekvédelmi Fórum segítségével végzi.

Gyermekjogi képviselő: Dr Kovács Attila

Elérhetősége: 06-20-4899523 kovacs.attila@obdk.hu

A gyermekjogi képviselő neve, elérhetősége a szülők faliújságján is kötelezően kihelyezendő.

3.4. Pedagógiai hitvallásunk:

- Biztonságérzetet nyújtó, érzelem-gazdag környezet kialakítása, melyben a gyermek saját képességei szerint fejlődhet, megízlelheti az önfeledt aktív játék örömét, mely képessé teszi a későbbi élet során a kreatív továbbfejlődésre, élmény és fantázia világa gazdagodhat, és kialakulhat az esztétikum iránti érzékenysége.
- A bölcsődei nevelésben nagyon fontos a személyre szóló bánásmód, mely a gyermekek egyéni sajátosságához, és igényeihez igazodó gondozást és nevelést jelent. Ebben a folyamatban nincs kiinduló és elérendő fejlettségi szint, hiszen a bölcsődei felvételnél sincsenek tanult fejlettségi kritériumai (pl.: nem kell tudni önállóan enni, szobatisztának lenni, beszélni stb)
- Arra törekszünk, hogy a gondjainkra bízott gyermekekből nyitott, érdeklődő, fogékony, önállóan gondolkodni tudó emberek váljanak. Ezen tulajdonságok megszerzése közben sajátíthatják el a társadalmi együttélés alapvető szabályait, mely a későbbiekben segíti a társadalomba való beilleszkedésüket. Az élet első éveiben ezt csak az egyéni fejlődési ütemükhöz igazodó fejlesztéssel lehet elérni.

3.5. Tárgyi feltételrendszer bemutatása:

Dologi, tárgyi feltételek:

- Gyermeköltöző: alapterülete és felszereltsége megfelelő. Kielégíti a különböző életkorú gyermekek öltöztetési igényeit.
- Fürdőszobák: Valamennyi fürdőszoba az elmúlt nevelési évek során teljes felújításon esett át.
- Gyermekszoba: Alapterülete 50,6 m². A szobákat úgy rendezzük be, hogy a kicsik egészséges fejlődése biztosítva legyen, mozgás és játékigényük kielégítést nyerhessen, kedvükre játszhasanak társaikkal és kisgyermeknevelőikkel. A bútorokat, a mozgásfejlesztő eszközöket a gyermekek növekedése során folyamatosan megfelelő méretűre cseréljük. A csoportszoba berendezésénél, a játékok kiválasztásánál a gyermekek életkori sajátosságait, eltérő igényeit és a mobilitást is figyelembe vesszük.

3.6. A bölcsőde egyéb helyiségei:

- Vezetői iroda: Az intézményvezető irodája ~12 m².
- Intézményvezető helyettes (óvoda), és a bölcsőde szakmai vezetőjének irodáik: közös helyiségben működik.

- Öltöző, zuhanyzó: közös az óvoda dolgozóival.
- Takarítószer raktár: közös óvodával
- Játékraktár: külön erre a célra helységgel nem rendelkezünk. Az udvari játékokat a kertben található fémépületben tároljuk.
- Mosó-vasaló helyiség: közös az óvodával
- Főzőkonyha: egy jól felszerelt, a HACCP rendszer üzemeltetésével működő konyha biztosítja a bölcsőde, óvoda gyermekélelmezését, melyet, és a hozzá tartozó helyiségeket, Záhony Város Közös Önkormányzati Hivatala üzemeltet.
- Játsszókert: a bölcsődés korú gyermek apró természetéhez illő felszerelést (rögzített és mobil kerti, ill. nagymozgás fejlesztő játékok), és a futkározáshoz sok szabad teret talál. A beépített játékeszközök biztonsággal használhatók. Kertünk nagy füves területei ideális a futkározáshoz, az ugráláshoz, az ülő játékhöz. Az árnyat adó fáink védelmet nyújtanak a tűző nap melege ellen. Az óvodai játszótértől elkerítetten működik.

Nyáron különösen sok időt töltenek a ránk bízott gyermekek a szabadban. A kertben tartózkodás a szobai játék egyformaságát megszakítja, változatosságot, vidámságot jelent.

Télen (bár lényegesebben kevesebb időt töltünk a szabadban) vidám gyermekektől hangos az épület ütőcsillapítóval burkolt terasza. A kertben lehet friss hóban szaladgálni, szánkózni, havat lapátolni, hóembert építeni stb.

3.7. Személyi feltételek:

A gyermekek gondozását és nevelését, szakképzett csecsemő és kisgyermeknevelők végzik. Végzettségüket, képzettségüket tekintve:

- Kisgyermek gondozó-nevelő 4 fő
- Bölcsődei dajka 1 fő
- Valamennyi dolgozónk határozatlan időre szóló közalkalmazotti jogviszonnyal rendelkezik. Jelenleg üres állás nincs.

Bölcsőde orvosa: Dr Ghanem Niyaz gyermek szakorvos

IV. A bölcsődei nevelés-gondozás feladatai:

A bölcsődei nevelés-gondozás feladata a családban nevelkedő kisgyermek napközbeni ellátásának és esetlegesen kiegészítő szolgáltatásoknak biztosításával 20 hetes-3-4 éves egészséges és a 20 hetes-5-6.éves sajátos nevelésű igényű gyermek testi- és pszichés szükségleteinek kielégítése, az optimális fejlődés elősegítése. A hátrányos helyzetű gyermekek esetében a hátrányok és következményeik enyhítésére törekvés. A sajátos nevelési igényű gyermekek rehabilitációjának és rehabilitációjának segítése a gondozás, nevelés, az egyéni és a csoportos foglalkozások keretében, a gyógypedagógus irányítása alapján, korai fejlesztés keretein belül.

4.1. Egészségvédelem, az egészséges életmód megalapozása:

- a harmonikus testi és lelki fejlődéshez szükséges egészséges és biztonságos környezet megteremtése, a fejlődés támogatása
- a környezethez való alkalmazkodás és az alapvető kultúr-higiénés szokások kialakulásának segítése (a testi-lelki harmónia kialakulását és megőrzését segítő napirend - ezen belül: étkezés, mosakodás, öltözködés, alvás, szobatisztaságra nevelés, pihenés, levegőzés, játék, mozgás)
- szükség esetén speciális szakember bevonásával prevenció és korrekció feladatok ellátása
- A fejlődéshez szükséges egészséges és biztonságos környezet kialakítása
- primer szükségletek egyéni igények szerinti kielégítése (étkezés, alvás)
- egészségvédelem, egészségnevelés
- alapvető higiénés, ill. kultúr-higiénés szokások kialakulásának segítése
- szívesen tartózkodjanak és tevékenykedjenek a szabadban

A táplálkozás, a testápolás, az öltözködés, a mozgás, a levegőzés, a pihenés és az alvás megszervezésével, az ezekhez kapcsolódó tevékenységekkel és az ezeken alapuló szokások kialakításával biztosítjuk a kisgyermek számára a megfelelő életritmus kialakítását.

4.2. Az érzelmi fejlődés és a szocializáció segítése:

- derűs légkör biztosítása, a bölcsődébe kerüléssel járó nehézségek lehetőség szerinti megelőzése, ill. csökkentése, a gyermekek segítése az esetlegesen átélt nehézségeik feldolgozásában
- a kisgyermeknevelő-gyermek között szeretetteljes, érzelmi biztonságot jelentő kapcsolat kialakulásának segítése
- az egyéni szükségletek kielégítése, az én-tudat egészséges fejlődésének segítése
- a bizalmon és elfogadáson alapuló társas kapcsolatok alakulásának, az együttélés szabályai elfogadásának, a másik iránti nyitottság, empátia és tolerancia fejlődésének segítése
- lehetőségek teremtése a kisgyermeknevelővel és/vagy a társakkal közös élmények szerzésére az én-érvényesítés és a tolerancia egyensúlyának irányába befolyásolva a gyermek fejlődését
- a kommunikatív képességek fejlődésének segítése a kommunikációs kedv felébresztésével és fenntartásával (meghallgatás, figyelem, kérdések megválaszolása)
- a nehezen szocializálható, lassabban fejlődő, érzékszervi és/vagy mozgássérült, a sajátos nevelési igényű, a hátrányos helyzetű, az elhanyagolt gyermekek nevelése-gondozása speciális többlet-törődéssel, szükség esetén más szakemberek bevonásával.

4.3.A megismerési folyamatok fejlődésének segítése:

- az érdeklődés kialakulásának, fennmaradásnak, erősödésének, az érdeklődési kör bővülésének segítése
- a gyermek életkorának, érdeklődésének megfelelő tevékenységek lehetőségének biztosítása
- a gyermek igényeihez igazodó közös tevékenység során élmények, viselkedési és helyzetmegoldási minták nyújtása
- az önálló aktivitás és a kreativitás támogatása
- az önálló véleményalkotásra, a döntésre, a választásra való képessé válás segítése
- ismeretnyújtás, a tájékozódásnak, a tapasztalatok és élmények feldolgozásának segítése

- a gyermek tevékenységének támogató-bátorító odafigyeléssel kísérése, megerősítése, az önkifejezés lehetőségeinek megteremtése az egyes helyzetekben

V. A bölcsődei gondozás-nevelés főbb helyzetei

A gondozás és a játék a bölcsődei élet egyenrangúan fontos helyzetei, melyekben lényeges a gyermek szabad aktivitás iránti és kompetencia érzésének erősítése.

5.1. A gondozás

A csecsemő és a kisgyermek nevelésének legfontosabb területe a gondozás. A gyermek elsősorban ezekben, a helyzetekben van kettesben nevelőjével, aki ilyenkor nyújthatja neki azt a megkülönböztetett figyelmet, amelynek talaján a jó kapcsolat kialakulhat. Ilyenkor beszélhet a kisgyermeknevelő leginkább személyhez szólan a gyermekhez, s nem is csak az önálló evés, öltöztetés, vetkőztetés, kézmosás vagy bili használat megtanulása érdekében. Hanem azért is, mert a gondozás a gyermek - azon keresztül, hogy nevelője a szükségleteit kielégíti - jelezni, majd felismerni és differenciáltan kifejezni magukat a szükségleteket, az azok kielégítésével kapcsolatos igényeit, a kielégítettség után érzett megelégedést, ami egyúttal feltétele annak, hogy a tárgyi világ felé érdeklődéssel forduljon. Túlzás nélkül lehet azt állítani, hogy a gyermek elsősorban gondozás közben, testi szükségletei kielégítése kapcsán ismeri meg önmagát és gondozóját. A szükségletek érzékelésén és azok kifejezésére kapott válaszon keresztül tanulja meg magát a szükségletet (azt hogy éhes vagy szomjas stb.), és azt is, hogy ő az aki éhes vagy szomjas. Sőt azt is, hogy noha a felnőtt az, aki a feszültségeket megszünteti, ő maga elmozdíthatja ezt, ha megfelelő jelet ad a megszüntetés érdekében. Ha a felnőtt gondozás közben figyel a gyermek jelzéseire, s azok a figyelembevételével eteti, fürdetsi, öltöztetsi, vetkőztetsi, akkor módot ad neki arra, hogy kezdettől fogva „bele is szólhasson” gondozásának menetébe, szükségletei kielégítésének módjába: az etetés tempójába, a táplálék mennyiségébe, a hőmérsékletébe, sűrűségébe, az étkezés befejezésének időpontjába, a pelenkázó, öltöztető, vetkőztető fürdető mozdulatok ritmusába, a fürdővíz mennyiségébe, hőmérsékletébe stb. Ez pedig a hatóképesség érzésének a megerősödéséhez, az ún. szociális kompetencia kialakulásához vezet, ami az aktív szociális beilleszkedés alapja.

Az érzelmi fejlődés szempontjából igen fontos szerepe van a gondozás közbeni testi kontaktusnak. Ezért igen nagy hangsúlyt kell helyezni arra, hogy a gondozás közben az „érintő kéz” mozdulata tapintatos és együttérző legyen. Ezzel biztosíthatja a kisgyermeknevelő a gyermek biztonságérzetét, és így alakul ki a gyermekben, hogy szükségleteinek kielégítése közbeni testi kontaktus örömforrás mindkettőjük számára.

Gondolni kell arra is, hogy a gondozás részét képezi annak a folyamatnak, amelyen keresztül a gyermek a saját testét megismeri. A testséma kialakulásában fontos szerepet játszik a saját testével és testrészeivel végzett tevékenység, sőt valószínűleg a mások testének, mozgásának látása, tapasztalása is. Egész életére, személyiségére, önmagáról alkotott képének és önbecsülésének alakulására, nemi szerepének vállalására s majdani szülői magatartására is kihat az, hogy saját testét, az azzal való bánást és annak funkcióit milyenek, önmaga és gondozója számára kellemesnek vagy kellemetlennek éli meg.

Csak a jó gondozás része a nevelői munkának. A nem megfelelő pedig gátja a személyiség egészséges alakulásának. Ha a szükségleteket nem megfelelően elégítik ki, a fizikai biztonságérzet hiánya gátlás alá vonja a gyermek érdeklődését önmaga és a külvilág iránt, korlátozza a belülről fakadó aktivitásának kibontakozását és szociális beilleszkedését is.

Ezért bölcsődénk kisgyermeknevelői arra törekednek, hogy a gondozás minden esetben bensőséges interakciós helyzet legyen - a kisgyermeknevelő és a gyermek között -, melynek elsődleges célja a gyermek testi szükségleteinek kielégítése. Továbbá mindig szem előtt tartják, hogy a szociális kompetencia kialakulásának egyik feltétele az, hogy a gyermek csecsemőkortól kezdve aktívan vehessen részt a gondozási helyzetekben, lehetősége legyen úgy próbálkozni, hogy közben érzi a kisgyermeknevelő figyelmét, biztatását, támogató segítségét. Sikeres próbálkozásait megerősítéssel, dicsérrel jutalmazták (ez növeli az együttműködési kedvet), a sikertelenség viszont nem kap elmarasztalást. Lényegesnek tartják az elegendő idő biztosítását, mivel az egyes mozzanatok megtanulása hosszú gyakorlást igényel.

Különös gondot fordítanak a kommunikáció érzelmi töltésére, mivel a gondozónőnek a gyerekekről adott jelzései kihatnak az önfogadásra és a pozitív énkép kialakulására, melyek nagymértékben befolyásolják a személyiség egészséges alakulását.

S végül, de nem utolsó sorban, tudatában vannak, hogy minden gondozási helyzetet jól felhasználható az információk átadására a folyamatban használatos tárgyi környezet dolgairól.

5.2. A játék

„a játék a gyermek útja a világ megismerése felé,
amelyben él és melyet megváltoztatni hivatott.”

(Gorkij)

Az ismeretek átadásának másik színtere a játéktevékenység, mely végigkíséri az embert egész élete során, s közben elősegíti a testi, az értelmi, az érzelmi és a szociális fejlődését.

Személyiségformáló erejét csak úgy lehet megtartani, ha megfelelő szakmai tudás birtokában, a gyermek érdekeit mindig szem előtt tartva, a személyi- és tárgyi feltételek biztosítása mellett szervezzük meg a játék feltételeit. Mindezeket alátámasztja *Krupszkaja meghatározása, miszerint „... a gyermek számára a játék, tanulás, a játék munka, a játék a nevelés komoly formája. A játék hatására sokféle személyiségvonás alakulhat ki a gyermekben. Ahhoz, hogy ezek a legmegfelelőbbek legyenek, helyesen kell hatnunk a játékra. Csak helyes irányítás révén válik a gyermek legfőbb tevékenységéből a nevelés egyik fő eszközévé.”*

A kisgyermeknevelő a játék feltételeinek biztosításával és nevelői magatartásával támogatja az elmélyült, nyugodt játéktevékenységet, a kreativitást. A gyermek igényeitől és a helyzettől függően kezdeményez, szerepet vállal a játékban, annak tartalmát ötleteivel, javaslataival színesíti. A játék ad elsősorban lehetőséget a társas kapcsolatok fejlődésére is. A többi gyermekkel való együttlét örömforrás a kisgyermek számára, a társak viselkedése mintát nyújt, segítve a szociális képességek fejlődését.

A fejlesztés tartalma

Bölcsődénk a gyermek középpontba helyezését, és a gondozás-nevelés funkciójának kiteljesítését tekinti alapvető feladatának.

A gondozásba ágyazott nevelői munkának a gyermeki személyiség kibontakozását, nevelését és fejlesztését kell figyelembe vennie, fokozott figyelemmel a tudatos, tervezett, szervezett gondozási-nevelési helyzetek megteremtésére.

A bölcsődei nevelés tartalma a tevékenységi-rendszereken keresztül jut érvényre, és a nevelési folyamat négyes feladatrendszerén keresztül valósul meg. A feladatrendszer elemei a gyakorlatban nem különülnek el egymástól, egymást átszöve érvényesülnek.

A feladatrendszer elemei:

- 1.) Játék és tanulási tevékenység
- 2.) Társas és közösségi tevékenység
- 3.) Munkatevékenység

4.) Szabadidős tevékenység

A nevelés tervezésekor nem szedhetjük szét a feladatrendszer elemeit, hanem egységben gondolkodva a tervezett tevékenységekből indulunk ki. Ez a komplex feladat a szociális tanulás intenzív formája, mely feltételezi, hogy a gyermek megtanul:

- beszélni
- közlekedni
- a környezet adta keretek között tevékenykedni
- az eszközöket használni
- a társakkal együttműködni
- ellesni a mindennapi élet adta szerepeket és magatartási mintákat.

A tevékenységi formák a bölcsődében mindig kötetlenek, és a szabad választás elvén szerveződnek.

Ilyen tevékenységi formák lehetnek:

- a rajzolás, festés, gyurmázás, ragasztás,
- a mese, vers, énekes játékok, bábjáték, és
- a matematikai ismeretek, környezeti és természeti ismeretek megalapozása játéktevékenység közben.

A feladatok egy részét eltérő kulturális színvonalon a családok teljesítik. A bölcsőde azonban nem csupán helyettesítő -kiegészítő szerepet játszik, hanem kiterjeszti, felerősíti a szociális tanulást.

Játék és tanulási tevékenység:

A játék nemcsak azért kitűnő talaja a fejlesztésnek, mert általa szinte észrevétlenül tanul a gyermek, hanem azért is, mert a játék közben ismerkedik, ill. megismeri az őt körülvevő környezetet, majd időben előrehaladva kiélheti, kipróbálhatja, feldolgozhatja és gyakorolhatja az

életben előforduló szituációkat, az őt érő élményeket. A játék tehát olyan komplex tevékenységforrás, melyet a kisgyermek nevelőnek tudatosan kell felhasználnia a nevelés folyamatában, célja eléréséhez.

Nagyon fontosnak tartjuk az olyan hangulatok, ingergazdag tárgyi lehetőségek megteremtését, melynek hatására a gyermek spontán játéka, tevékenysége önmagától beindul. Ettől függetlenül szükség van a kisgyermeknevelő által kezdeményezett vagy irányított játéktevékenységre is, hiszen a játék kicsiben maga az élet - megtanít a környezetünkhöz való alkalmazkodásra - éppen ezért az életre nevelés a játék segítségével teljesebbé válhat.

A kisgyermeknevelő feladatai a játékkal kapcsolatban:

- Nyugodt légkör biztosítása, az elmélyült játék feltételeinek megteremtése
- A napirenden belül elegendő eszköz, idő, és hely biztosítása
- Igény szerint kezdeményezés, és szerepvállalás a játékban
- Az egyéni élményeken túl, közös élményszerzési lehetőségek (együttjátás) biztosítása
- A gyermeki játék önállóságának biztosítása

A játéktevékenységhez szükséges eszköztárunk:

- Manipulációs játékok (textil, gumi, műanyag)
- Építő, konstruáló játékok (műanyag, fa)
- Utánozó-, és szerepjátékok eszközei
- Képességfejlesztő játékok
- Nagymozgásokat fejlesztő játékok
- Udvari játékeszközök

A játékfajtaikat úgy válogatjuk össze minden csoport számára, hogy a gyermekek életkorának és fejlettségi szintjének megfelelőek legyenek. A bölcsőde játékeszközeinek karbantartása, pótlása folyamatos feladat, melybe bevonjuk a szülőket is. Új játékvásárlásra a költségvetésből szűkös lehetőségünk van, de egyéb forrásból (szülői támogatás, alapítványi támogatás, pályázatok) próbáljuk a korszerű eszközöket beszerezni.

A játék és a tanulás kisgyermekkorban, teljes mértékben összekapcsolódik. Már említettük, hogy a játék közben szinte észrevétlenül tanul a gyermek. Ezért a játék a bölcsődei - kisgyermekkori - tanulás egyik legfontosabb színtere, de nem kizárólagosan az. A nevelési folyamat egésze alkalmas arra, hogy erőltetés nélkül, spontán - indirekt módon - tanuljon a kisgyermek. Legfőbb célkitűzésünk a több érzékszervet igénybevevő tapasztalás és sokoldalú cselekedtetés, valamint a közvetlen környezet folyamatos megismertetése.

Miután a gyermek a világot komplex módon érzékeli a tanulás során is ebből kiindulva, komplex fejlesztések rendszerén keresztül jut el a gyermekekhez az, ami a számára a világból megismerhető, befogadható ismeretet jelent.

A program keretjellege biztosítja a kisgyermeknevelők számára a gyermek igényeihez igazodó tanulási kereteket és formákat.

A kisgyermeknevelő feladatai a tanulással kapcsolatban:

- Értelmi adottságok és képességek fejlesztése
- A gyermekek megismerési vágyának, kíváncsiságának, érdeklődésének kielégítése
- Sokszínű tevékenységek biztosítása
- A gyermek önállóságának, figyelmének fejlesztése
- Sikereleményt nyújtani a gyermeknek, ami a pozitív én-képét, és önbizalmát erősíti.

5.3. Mondóka, ének

A bölcsődében sokrétű zenei élmény átélésére, tapasztalatszerzésre ad lehetőséget a környezet hangjainak megfigyelése, a kisgyermeknevelő kellemes ének- és beszédhangja, spontán dúdolgatása, ritmusos szövegmondása, a dallam és ritmushangszerek hallgatása, megszólaltatása, a közös éneklés. A gyermek életkori sajátosságaihoz, egyéni fejlettségéhez, érzelmi, hangulati állapotához

igazodó, felelősséggel kiválasztott és alkalmazott játékos mondókák, gyermekdalok, népdalok és értékes zeneművek felkeltik a kisgyermek érdeklődését, formálják esztétikai érzékenységét, zenei ízlését, segítik a hagyományok megismerését és továbbélését. A személyes kapcsolatban, játékhelyzetekben átélt mondókázás, éneklés, zenehallgatás pozitív érzelmeket keltenek, örömelményt, érzelmi biztonságot adnak a kisgyermeknek. Az ismétlődések, a játékos mozdulatok megerősítik a zenei élményt, a zenei emlékezetet. Érzelmi alapon segítik az anyanyelv, a zene anyanyelv elsajátítását, a személyiség fejlődését, hozzájárulnak a kisgyermek lelki egészségéhez, valamint a csoportban a derűs, barátságos légkör megteremtéséhez.

5.4. Vers, mese

A vers, mese nagy hatással van a kisgyermek érzelmi-, értelmi- (ezen belül beszéd, gondolkodás, emlékezet és képzelet) és szociális fejlődésére. A versnek elsősorban a ritmusa, a mesének pedig a tartalma hat az érzelmeken keresztül a személyiségre. A verselés, mesélés, képeskönyv-nézegetés bensőséges kommunikációs helyzet, így a kisgyermek számára alapvető érzelmi biztonság egyszerre feltétel és eredmény. A gyermek olyan tapasztalatokra, ismeretekre tesz szert, amelyeknek megszerzésére más helyzetekben nincs lehetősége. Fejlődik emberismerete, a főhőssel való azonosulás fejleszti empátiáját, gazdagodik szókincse. A mese segíti az optimista életfilozófia és az önálló véleményalkotás alakulását. A bölcsődében a népi és az irodalmi műveknek egyaránt helye van. A rövid terjedelmű művek, alkotások ajánlottak elsősorban.

A helyzetek alakítását, alakulását a gyermekek pillanatnyi érzelmi állapota és ebből fakadó igényei befolyásolják elsősorban.

5.5. Alkotó tevékenységek

Az öröm forrása maga a tevékenység - az érzelmek feldolgozása és kifejezése, az önkifejezés, az alkotás - nem az eredmény. A kisgyermeknevelő a feltételek biztosításával, az egyes technikák megmutatásával, a gyermek pillanatnyi igényeinek megfelelő technikai segítséssel, az alkotókedv ébren tartásával, a gyermek alkotásának elismerésével és megbecsülésével, megőrzésével segítheti az alkotó tevékenységek iránti érdeklődést és a személyiségfejlődésre gyakorolt hatások érvényesülését.

5.6. Egyéb tevékenységek:

Ezek a tevékenységek valamilyen élethelyzet közös előkészítéséhez és megoldásához, az egymásról és a környezet szépségéről való gondoskodáshoz kapcsolódnak (pl. viráglocsolás, gyümölcsnap előkészítése ... stb.). Az öröm forrásai az együttlenség, a közös munkálkodás és a tevékenység fontosságának, hasznosságának átélése. A gyermekek bármikor bekapcsolódhatnak, és bármikor

kiléphetnek, az önkéntesség nagyon fontos, a tevékenykedés nem lehet feladat. A helyzetek lényeges tanulási lehetősége az egymásra épülő elemekből álló műveltsorhoz igazodással próbálkozás, az együttműködés és a feladatok megosztása. Az egyes tevékenységek fejlesztik az ízlést, a hétköznapi élet esztétikumára iránti igényességet, a mások felé fordulást, mások igényeinek figyelembevételét és az empátiát.

5.7. Mozgás

Csecsemő- és kisgyermekkorban a mozgás alapvető formái alakulnak ki, fejlődnek. A mozgásigény rendkívül nagy, az egészséges gyermek örömmel gyakorolja a mozgást. Mind a szobában, mind az udvaron biztosítani kell a gyermekek számára minél nagyobb mozgásteret, mozgásfejlesztő játékokat, melyek használata során gyakorolják a gyermekek az egyes mozgásformákat, fejlődik mozgáskoordinációjuk, harmonikussá válik a mozgásuk. A játékeszközök szerepe az érdeklődés felkeltése, a mozgás aktivitás fenntartása.

Fontos szempont, hogy a környezet balesetmentes legyen, a veszélyforrásokat kiküszöböljük. Minél változatosabb mozgásra van lehetősége a gyermekeknek, annál nagyobb örömet lelik a játékokban.

Csecsemőknek olyan játszóhelyet kell biztosítani, amely védett, de elegendő hely áll rendelkezésre, pl.: hempergő, elkerített szobasarkok.

A nagymozgásos játékokra a szabadban, udvaron, teraszon több lehetőség adott, mint szobában. A szobai játékok sokféleségük folytán a kéz finommozgását és a nagymozgásokat is fejlesztik. A szobában is szükségesek nagymozgásos játékok.

Az önállósági törekvések támogatása során a gondozási műveletekben való aktív részvétel a mozgások gyakorlására, finomítására ad lehetőséget.

5.8. Tanulás

A teljesítmény elváráshoz kötött, erőltetett ismeret gyarapításának a bölcsődében nincs helye. A bölcsődei nevelés-gondozás területén a tanulás fogalmát a lehető legtágabban értelmezzük: minden olyan tapasztalat- és/vagy információszerzési folyamat - tanulás, amely tartós változást idéz elő a viselkedésben és/vagy a gondolkodásban.

A tanulás a gyermek korából és fejlettségéből adódó tevékenység, ill. tevékenységbe ágyazottan történik. A tanulás legfontosabb irányítója a személyes kíváncsiság, az érdeklődés.

A kisgyermekkor tanulás szinterei a természetes élethelyzetek: a gondozás és a játék, a felnőttel és a társakkal való együttes tevékenység és kommunikáció. A tanulás formái: utánzás, spontán játékos tapasztalatszerzés, a kisgyermeknevelő-gyermek interakcióból származó

ismeretszerzés és szokáskialakítás. A kisgyermeknevelő a sajátos nevelési igényű gyermekekkel való foglalkozás során alkalmazott módszereiben figyelembe veszi, hogy náluk hosszabb időt vesz igénybe a tanulási folyamat, és ebben direkten, fokozottabban kell részt vennie, mint az egészséges gyermekeknél. A sajátos nevelési igényű gyermekek esetében kevésbé építhet arra a belső motivációra, amely az ép gyermeknél természetesen jelentkezik a fejlődés folyamán.

A beszéd a kisgyermekkorban nagyon fontos eleme. A kommunikatív képességek fejlődésének feltételei a biztonságos és támogató környezetben zajló felnőtt-gyermek és gyermek-gyermek interakciók. Figyelembe kell venni azoknak a gyermekeknek a nyelvi szükségleteit, akiknek más az anyanyelvük, mint a nemzeti nyelv.

VI. A bölcsődei élet megszervezésének elvei

Az Országos Család- és Gyermekvédelmi Intézet által kiadott módszertani levél, mely a bölcsődei gondozás-nevelés minimumfeltételeit és a szakmai munka részletes szempontjait tartalmazza, az alábbiakban ismertetett alapelveket emeli ki a bölcsődei élet megszervezésének egységes értelmezése érdekében.

6.1. A nevelés-gondozás egységének elve:

Kisgyermeknevelőink jól tudják, hogy a gondozás és a nevelés a rájuk bízott gyermekek esetében elválaszthatatlan egységet alkotnak. Így a gondozás minden helyzetében nevelőmunkát is folytatnak, melynek során a lehető legtöbb információt - társadalmi normát és szabályt - közvetítenek a gyermekeknek, mely elengedhetetlenül szükséges egészséges szocializációhoz. A gyermekek nevelését azonban nem korlátozzák csak a gondozási helyzetekre.

6.2. Az egyéni bánásmód elve:

Abból a tényből kiindulva és a tényt elfogadva, hogy nincs két egyforma gyermek; a kisgyermeknevelő meleg, szeretetteljes odafordulással, a gyermek életkori- és egyéni sajátosságait, fejlettségét, pillanatnyi fizikai és pszichés állapotát, hangulatát figyelembe véve segíti a gyermek fejlődését.

6.3. Az állandóság elve:

Bölcsődénkben a kisgyermeknevelők mindig nagy figyelmet fordítanak személyüket érintő döntések meghozatalánál a gyermek-csoportjuk érdekeinek figyelembe tartására. Tudják jól, hogy a gyermek személyi- és tárgyi környezetének állandósága („Saját” gondozónő rendszer, felmenőrendszer, csoport- és helyállandóság) növeli az érzelmi biztonságot.

Tapasztalatok szerint a személyi változás, a helyváltztatás hosszú időre elbizonytalanítja, kizökkenti egyensúlyukból a gyermekeket, ezért nyugodt fejlődésük érdekében fontos az állandóság.

Egy-egy csoportban 12-14 hasonló korú gyermek van együtt 2 kisgyermeknevelővel, ugyanabban a szobában. Ha az egyes csoportokból néhány gyermek óvodába megy, az itt maradtakat lehetőség szerint, továbbra is ugyanazok a kisgyermeknevelők látják el. Természetesen ezt nagyban befolyásolja az újonnan érkező gyermekek életkora, és a dolgozók létszámának állandósága. A csoportok kialakításánál mindenkor a gyermekek érdeke a meghatározó.

Minden gyermeknek van saját kisgyermeknevelője. „Saját kisgyermeknevelő” –nek nevezzük azt, aki fokozottan felelős a csoportjába járó 6-7 gyermekért, ő az a személy, aki az anyától megtanulja a gyermek, otthoni szokásait, a vele kapcsolatos fontosabb teendőket. A nap nagy részében ő gondozza a gyermeket, eteti, öltözteti, lefekteti, ha igényli, szeretgeti, ölbe veszi, dúdolgat, mesél neki, megvigasztalja őt, ha bánatos. Természetesen a beszoktatást figyelve, és azt követően a másik kisgyermeknevelő is megismeri a gyermek szokásait, a vele kapcsolatos teendőket, hiszen a „saját gondozó” hiányában neki is mindent tudni kell a gyermekről, a gyermekért.

6.4. Az aktivitás, az önállóság elve:

A gyermek felé irányuló szeretet, az elfogadás és empátia fokozzák az aktivitás iránti vágyat. Ezért a gondjainkra bízott gyermekek részére biztonságos és tevékenységre motiváló környezet megteremtésére törekszünk, és a próbálkozásaikhoz elegendő időt biztosítunk. Fontos számunkra a gyermek ösztönzése, megnyilvánulásainak elismerő, támogató, az igényekhez igazodó segítése.

6.5. A pozitívumokra támaszkodás elve:

A nevelési filozófiánk alapja a pozitív megnyilvánulások támogatása, megerősítése, elismerése. Ezzel biztosítjuk a pozitív én-kép kialakulását, és azt a pszichikus állapotot melyben a gyermek sikeresen próbálkozhat újabb „feladatok” megoldásával.

6.7. Az egységes nevelő hatások elve:

A kisgyermeknevelőink – a közöttük lévő személyiségbeli különbözőségek tiszteletben tartásával – a gyermek elfogadásában, és öntevékenységének biztosításában egyetértenek. Az alapvető erkölcsi normákat egyeztetik, és nézeteiket, nevelői gyakorlatukat egymáshoz közelítik.

6.8.A rendszeresség elve (az ismétlődés):

Tájékoztatói lehetőséget, stabilitást, kiszámíthatóságot eredményez a napi események sorában, és növeli a gyermek biztonságérzetét.

6.9. A fokozatosság elve : A gyermek új helyzetekhez való fokozatos hozzászoktatását teszi lehetővé. Továbbá segíti az alkalmazkodását, a változások elfogadását, az új dolgok megismerését, és a szokások kialakulását.

VII. Kapcsolattartás a szülőkkel:

A szülők és a bölcsőde folyamatosan, kölcsönösen tájékoztatják egymást a gyermek fejlődéséről. Ez alapvető fontosságú a személyre szóló bölcsődei gondozás-nevelés kialakításában, és a családokat is segíti a gyermek nevelésében.

A tájékoztatás mindig őszinte, hiteles, személyes hangvételű, etikai szempontból megfelelő, az érintettek személyiségi jogait tiszteletben tartó.

A kapcsolattartásnak, tájékoztatásnak több formáját alkalmazzuk:

- rövid beszélgetés- információ átadás- érkezéskor és hazamenetelkor,
- szülői értekezlet: hagyományos értekezletek, szülőcsoportos beszélgetések, szülői munkaközösség választott képviselővel történő megbeszélések,

A rendeletalkotó Önkormányzat által meghozott rendeletekről, a rendeletek aktuális módosításairól.

Az intézmény nyitva-zárva tartási rendjéről.

- hirdetőtábla,
- üzenő füzet,

- nyílt napok, családi nap
- időpont-egyeztetés utáni egyéni beszélgetés, fogadóóra
- kérdőívek kitöltése, vélemények gyűjtése.

7.1. Családlátogatás:

Az első családlátogatás célja: a családdal való kapcsolatfelvétel, és a gyermek, otthoni környezetében való megismerése.

Továbbá ez a módszer szolgálja a bizalmasabb kapcsolat kialakítását, mert a gyermek családi környezetének, szokásainak jobb megismerését, a hibák megértését, ill. kiküszöbölését segíti elő.

A családlátogatások alkalmával, a családnak is, és a kisgyermeknevelőnek is könnyebb megbeszélni a gyermekkel kapcsolatos problémákat, az elért eredményeket, vagy ellenkező esetben, elhívni a figyelmet a fejlődés kedvezőtlen tüneteire. Ugyanígy a szülőnek is lehetősége nyílik arra, hogy bővebben beszéljen a bölcsőde életével kapcsolatos észrevételeiről, s gyermekéről.

7.2. Adaptáció:

A szülővel történő fokozatos beszoktatás módszerének alkalmazása, a bölcsődei gondozó-nevelő munka egyik fontos feladatát, a családdal való együttműködést helyezi előtérbe. Az anya vagy apa jelenléte biztonságot ad a kisgyermeknek, és megkönnyíti az új környezethez való alkalmazkodását. A gyermek és a gondozónő között fokozatosan kialakuló érzelmi kötődés segíti a gyermeket új környezetének elfogadásában, jelentősen megkönnyíti a beilleszkedést a bölcsődei közösségbe, csökkenti az adaptáció során fellépő negatív tüneteket (pl.: étvágytalanság, súlyesés, nyugtalanság, sírás, tiltakozás, alvászavar, stb.).

7.3. „Saját kisgyermeknevelő” – rendszer:

A „saját kisgyermeknevelő” rendszer a személyi állandóság elvén nyugszik. A csoport gyermekeinek egy része (6-7 gyermek) tartozik egy kisgyermeknevelőhöz. A gondozás-nevelés mellett ő kíséri figyelemmel a gyermek fejlődését, vezeti a feljegyzéseket, törzslapját, naplóját, ő tartja számon az újabb fejlődési állomásokat.

A kisgyermeknevelő az ún. Ölelkezési időben (az az időszak, amikor mindkét kisgyermeknevelő jelen van) idejét elsősorban a „saját” gyermekei gondozására, nevelésére fordítja. A „saját kisgyermeknevelő” szoktatja be a gyermek a bölcsődébe és a bölcsődébe járás egész időtartama alatt, ha lehetőség van rá, ő a kisgyermeknevelője (felmenőrendszer).

A „saját kisgyermeknevelő” rendszerben több figyelem jut minden gyermekre, számon lehet tartani a gyermek egyéni igényeit, problémáit, szokásait, elsősorban a „saját” gondozónő segíti át őket a bölcsődei élet során adódó nehézségeken.

7.4. Gyermekcsoportok szervezése:

Intézményünkben többféle szempontot kell figyelembe venni a gyermekcsoportok kialakításánál. A bölcsődei gyermekcsoport ideális létszáma 12-14 fő. Gondozási-nevelési filozófiánk része, hogy a gyermek a bölcsődébe járás teljes időtartama alatt ugyanabba a csoportba járjon.

A gyermekeket életkoruk és fejlettségük szerint vesszük fel egy-egy csoportba, de ez nem jelenti azt, hogy nem biztosítjuk egy gondozási egységen belül a csoportok közötti átjárhatóságot (pl.: ha egy gyermeknek valamilyen oknál fogva elfogadhatóbb a szomszéd csoport gyermekközössége, vagy a kisgyermeknevelők személyisége jobban hasonlít a már megszokott, az őt otthon körülvevő felnőttekére, akkor nincs akadálya annak, hogy a szomszéd csoportba töltse a bölcsődébe járás idejét.

Meghatározó szempontok:

- A gyermekek életkoruknak, fejlettségüknek és egészségi állapotuknak megfelelő csoportba kerüljenek.
- A gondozási év végén a bölcsődébe maradt gyermekek minél kevesebb változást éljenek át (csoportja és kisgyermeknevelője állandó, csak az új társait kell megszoknia).
- A szülők és kisgyermeknevelők kérését a lehetőségekhez mérten tudjuk figyelembe venni.

VIII. Napirend:

A jól szervezett, folyamatos és rugalmas napirend a gyermekek igényeinek, szükségleteinek kielégítését, a nyugodt és folyamatos gondozás feltételeit biztosítja. Megteremti a biztonságérzetet, a kiszámíthatóságot az aktivitás és az önállósodás lehetőségét. A gondozás-nevelés folyamatában az egymást követő események (tisztálkodás, étkezés, játék, alvás) a gyermekek jó közérzetét is megteremtik.

Az optimális napirenden belül az egyes gyermekek igényeit a kisgyermeknevelő úgy tudja kielégíteni, hogy közben a csoport életében is áttekinthető a rendszer, a gyermekek tájékozódhatnak, a várható eseményekről miközben kiiktatódik a várakozási idő. Ez egyben a csoport belső nyugalalmát is biztosítja.

A napirend függ a gyermekcsoport életkori összetételétől, fejlettségétől, szükségleteitől, de befolyásolják az évszakok, a csoportlétszám és egyéb tényezők (pl.: bölcsőde nyitása, zárása) is.

Kialakításának további feltételei a személyi állandóság (saját gondozónő-rendszer), a tárgyi feltételek, a jó munkaszervezés, a kisegítő személyzet összehangolt munkája, a gyermekek otthoni életének, életritmusának lehetőség szerinti figyelembevétele.

A jó napirendet folyamatosság és rugalmasság jellemzi. Fontos a tevékenységek közötti belső arányok kialakítása, és az hogy a napirendet a gyermekcsoport gondozónői alakítsák ki.

A bölcsődei nevelés tervezését, valamint a gyermekek megismerését és fejlesztését különböző, a bölcsődei kisgyermeknevelők által készített feljegyzések, és dokumentumok szolgálják (pl.: csoportprogramok).

Napirendünk kialakításánál igyekeztünk szem előtt tartani, hogy a legtöbb időt a játékra fordítsuk. Lehetőség szerint legyen rendszeres a komplex foglalkozásokra szánt idő, figyelembe véve a játékba integrált tevékenységekkel elsajátítható ismereteket. A csoportok gondozónői maguk döntenek arról, hogy egy-egy napon mely tevékenység kap nagyobb hangsúlyt.

IX. Családoknak szervezett programok:

Évente egyszer tavasszal a gyermeknap hetében nyílt napokat tartunk az óvodákhoz hasonlóan, ilyenkor az érdeklődő családok jönnek el gyermekükkel, hogy megnézzék, megismerhessék a bölcsődei életet, nevelési-gondozási munkánkat, ha későbbekben szeretnék gyermeküket bölcsődébe íratni. Rövid írásos ismertetőt adunk a szülőknek a bölcsődei felvétellel és a szolgáltatások ismertetésével, amit otthon is elolvashatnak. A kisgyermeknevelők bemutatják a szülőknek a csoportokat és helyiségeket, játékeszközöket, mesélnek a napirendről, a kisgyermeknevelői rendszerről.

Közös szervezett programok:

Évenként néhány alkalommal közös programot készítünk a családokkal.

Ilyen a Farsang, a Mikulás, a karácsony, a Gyermeknap, Családi-nap

X. Intézmény szakmai céljai

10.2. Az egészséges táplálkozás megalapozása:

Bölcsődés gyermekeink étkeztetése: 2015. szeptember.01.-től a gyermekek étkeztetését a Záhonyi Közös Önkormányzati Hivatal irányításával, az intézményünkben működő főzőkonyha biztosítja. Az étkeztetéshez, és az egészséges táplálkozás megalapozásához továbbra is a már jól kialakult programot követjük.

Programunk kialakításánál figyelembe vettük, hogy a gyermek nem „kis felnőtt” és teljesen más az ő étrendje, mint a felnőtté. A helyes étrend összeállítása mellett ügyfelünk arra, is hogy a fejlődéséhez szükséges táplálékot jó étvágygal, örömmel és korának megfelelő módon, esztétikus környezetben, kulturáltan fogyassza el.

Ezeket a szempontokat munkánk során következetesen és fokozottan szem előtt tartjuk.

Nap, mint nap tapasztaljuk, hogy a bölcsődébe kerülő gyermekek szüleinek az egyik legtöbb gondot a gyermek étkezése okozza. A szülőkkel történő megbeszéléseink során, ha az étkezés kerül szóba, sokszor ezeket halljuk:

- „Étvágytalan”
- „Nem szeret enni”
- „Keveset eszik”
- „A főzeléket nem szereti.”
- „Válogatós”
- „Nem asztalnál ülve, hanem játék közben eszik.”
- „Főétkezéseket kihagyja, de egész nap azért „eszeget” és „iszogat”.”

A bölcsődébe kerülés után, az első hetekben még a szülők által elhangzottak tapasztalhatók, de később a legtöbb gyermeknél kedvező változás következik be. A gyermekeknek az étkezés örömet okoz, ezáltal egész napja vidámabb. Minél kellemesebb számára a táplálkozás és az azzal kapcsolatos körülmények, annál jobb kapcsolata alakul ki azzal a felnőttel, aki a táplálékot nyújtja. A szülő, ha tapasztalja, hogy gyermeke szívesen fogyasztja a főzeléket, súlya gyarapodásnak indul, jobb lett az étvágya, akkor bizalommal fordul bármilyen

problémával a kisgyermeknevelőkhöz, mert látja, hogy példamutató nevelő munkájával, türelmével és szeretetével az a célja, hogy a gyermek érdekeit szolgálja.

10.2. Az étlapszerkesztés általános szabályai:

Mindenféle étkeztetés alapja az étlaptervezés, ami a bölcsődei ételmezés vonatkozásában bonyolult, felelősségteljes feladat, hiszen gyermeink egészséges fejlődése, és a korszerű táplálkozási szokások, kialakulása függ tőle. A helyesen összeállított étlap, egy meghatározott időtartamra készül (1 hónapra, vagy legalább 2 hétre előre megtervezett). Tervezése és az étkeztetés biztosítása során az ételmezésvezetőnek figyelembe kell venni, az adott korosztályra, a bölcsődébe felvételt nyert gyerekekre vonatkozó jogszabályi előírásokat, az ételbiztonsági feltételek betartását.

Az étlap tervezése, készítése során az ételmezésvezető köteles együttműködni az intézmény vezetőjével, a szülői szervezettel, és a bölcsőde orvosával egyaránt.

Az étlapszerkesztésnél a következő szempontokat kell szem előtt tartani:

- Megfeleljen az ételmezettek tápanyagszükségletének
- Változatos
- Idényszerű
- Ízben, formában, zamatban összehangolt legyen
- Vegye figyelembe a rendelkezésre álló normakeretet, és az életkori szükségletet

A legnagyobb gonddal és szakértelemmel összeállított étrend sem egyezik meg minden esetben a gyermek ízlésével, és ha az ételt nem fogyasztják el, akkor csak „papíron” elégítettük ki a tápanyagszükségletüket. Céltudatos, kitartó munkával törekszünk arra, hogy a gyermekekkel a változatos ételféleségeket megszerettessük. Ez a bölcsődei dolgozók közös feladata.

A gyermekek étkeztetésénél az általános szabályok mellett bizonyos speciális szempontokat is figyelembe veszünk:

- A bölcsődében az étkeztetések száma napi négy alkalom, az egész napos ellátást igénybevevő gyermekek részére. Mivel ez a napi energiaszükséglet 75%-át fedezi, igen fontos az étkezések közötti szünetek betartása, hogy a gyomor kiürülhessen, jobb legyen az emésztés.
- A megfelelő folyadékpótlásról is gondoskodni kell.
- Külön készítsünk étlapot csecsemők, s kisgyermekek számára.
- Az ételsorok tíz napnál gyakrabban nem ismétlődnek.
- Fontos tápanyagokat tartalmazó élelmiszerek nem maradnak ki az étlapból, de nem is jutnak túlsúlyba, mert a táplálkozás egyoldalúvá válhat.
- A bevitt kalória 40%-át cereáliával, 20%-át állati eredetű élelmi anyagokkal, 35%-át főzelékkel és gyümölcsökkel, és a fennmaradó 5%-át cukorral és zsiradékkal fedezzük.
- Kenyeret, péksüteményt, naponta többször adunk (egészségesebb a teljes kiőrlésű gabonákból készült pékáru).
- A szakemberek kihangsúlyozzák a cereáliák jelentőségét, ezért kísétezeknél (tízórai, uzsonna) is adható valamilyen formában (pl.: müzli szelet.).
- Az étrend naponta tartalmaz húsfélét, tojást, több étkezésre elosztva tejet, különböző formában (pl. kakaó, tejeskávé, karamell, joghurt, kefir) tejtermékeket, félzsíros túrót, kevésbé sós kemény sajtot.
- A főzelékhez, a nyers kerti veteményhez, cereáliához és ha lehetséges a gyümölcsőhöz is adunk valamilyen állati eredetű fehérjét, ez a komplettálás céljából fontos szempont egy étkezésen belül.
- Színes főzeléket, gyümölcsöt, nyers kerti veteményeket naponta adunk, a burgonyát előnybe részesítjük, mivel jól komplettálható.
- Durva rostú zöldségeket, száraz hüvelyeseket puffasztó hatásuk miatt két éves kortól kéthetente egyszer tervezünk az étlapra.
- Az ételeket étolajjal, és margarinnal készítjük (naponta főzéshez, sütéshez, kenyérre kenve).

- Kerüljük az olyan ételeket, amelyek a gyermekek körében bár közkedveltek, de mennyiségüket korlátozni kell, pl. édességek, sütemények, édes tésták, zsírok és egyes húsneműek. Ezeket hetente egyszer kínáljuk.
- Erős csípős fűszereket nem használunk.
- Kerüljük a tartósítószeret tartalmazó élelmiszerek adását.
- Figyelünk arra, hogy az étel ízben, zamatban, színben és formában összehangolt legyen. Továbbá ügyelünk a rághatóságra és folyadéktartalmára is.
- A gyermekek koruknak megfelelően elkészített ételeket kapnak, és ahogy fejlődik a gyermek az ételek főzési technikáját is próbáljuk a felnőtt koszt felé vinni (pl. főzelékek helyett: rakott, töltött ételek).
- Az étkezésnél figyelembe vesszük a pszichés hatásokat is, mert befolyásolja a gyermek anyagcseréjét, toleranciáját és tápanyag hasznosítását is.
- Az ízlésesen és megfelelő hőfokon tálalt ételek mennyiségét a gyermek étvágya határozza meg.

10.3. Környezeti nevelés:

Földünkön a környezeti válság jelei tapasztalhatók. Egyre többünknek egyre többet kell tenni szennyezett vizeink, fogyó erdeink, kipusztuló félben lévő állataink védelme érdekében. Csak így őrizhetjük meg ezt a csodálatos sokszínűséget.

Mindig a felnőtt közvetítésével valósul meg a gyermek és a környezet közötti kapcsolat. Bölcsődénkben nemcsak a környezet megvédésére kívánunk nevelni, hanem a környezettel való együttélésre is.

Értsék meg egyre többen, hogy a vadvirágokat nem a törvény tiltása miatt nem szabad letépni, hanem mert értelmetlen cselekedet. A természet szeretete, védelme, a természettel való együttélés, a természethez való kötődés, mélyről fakadó szellemi, lelki életünk meghatározója. Bízunk gyermekeinkben, hogy egyre többen lesznek, akik megtalálják a természet és a társadalom összhangját.

Környezeti nevelésünk célja:

A bölcsődés korú gyermekek minél több tapasztalatot szerezzenek az őket körülvevő természeti és társadalmi környezetről, életkoruknak megfelelő szinten.

A kisgyermeknevelő feladatai:

- Fokozatosan, lépésről-lépésre, a folyamatba aktívan beavatkozva vállaljon részt a gyermekek környezeti tudatosságának fejlesztésében.
- Gondoskodjék arról, hogy a játék, a tanulás, a társas-és közösségi élet, a munka és a szabadidős tevékenységekben egyaránt jelenjen meg a környezeti nevelés.

A csoportszoba, mint a környezeti nevelés helyszíne:

Bölcsődénk gondozási egysége a környezeti nevelés feltételeinek megfelel. A csoportszobáinkban a közvetlen megfigyelést segítő természetes élősarok van kialakítva, ahol a gyerekek az év során folyamatosan tevékenykedhetnek.

Növénygondozás – ápolás:

- cserepes növények
- vágott virágok
- termések
- hajtás, csíráztatás

A gyermekek részt vehetnek a virágok gondozásában (locsolás). Figyelemmel kísérik fejlődésüket, növekedésüket.

Az évszaknak megfelelő 1-2 szál otthon virágos kertből hozott virág megfigyelésével tapasztalatokat szereznek a virág részeiről, illatáról stb. Az így szerzett tapasztalatok gazdagítják a gyermekek ismereteit.

Terméseket folyamatosan gyűjtünk az év során, és megfigyeljük azokat.

A nehezen megfigyelhető természeti jelenségek, rügyfakadás, hagymahajtás, búza stb. csíráztatás, gyümölcságak hajtása, a csoportszoba természetsarkában történik. A szülők bevonásával a gyermekek folyamatosan tevékenyen vesznek részt a gyűjtő munkában.

Természetsarok:

Az év során folyamatosan bővítjük a természetsarkokat. A gyerekek szülei segítségével gyűjtik a terméseket, ásványokat, kavicsokat, természetes anyagokat – faháncs, csigaház, kagyló, gyökérdarabok, stb. –ezek egy részét felhasználjuk díszítéshez és a foglalkozásokon is pl.: ének-zene, irodalom.

A bölcsődekert, mint a környezeti nevelés helyszíne:

A Záhonyi Hétszínvirág Óvoda és Bölcsőde madárbarát intézmény, így mi is a bölcsődés gyermekekkel megfigyeljük, gondozzuk a madarakat, eleséget teszünk az etetőkbé.

Madáretetőket helyeztünk el a fák törzsein olyan magasságban, hogy gyermekeink maguk gondoskodhassanak a madarak téli etetéséről. A madár eledel beszerzéséhez a szülők segítségére mindig számíthatunk.

Rovarok és bogarak megfigyelését ősztől tavaszig végezhetik a gyermekek a kertben. Nagyító segítségével közelebbről is megfigyelhetik pl. a hangyák és más rovarok alakját, színét, mozgását.

10.4. A szakmai célok megvalósulásának mérése, ellenőrzése:

Rövidtávon: a bevezetést követő első gondozási év végén.

Irányai:

- Hogyan jelentek meg a tervezésben a gondozási- és nevelési tartalma, okozott-e gondot az írásos dokumentumok vezetése.
- Befolyásolta-e a kisgyermeknevelő szakmai kultúráját, munkaintenzitását a program bevezetése.
- Hogyan tudták a bölcsőde többi dolgozója a megkezdett munkát támogatni.
- Milyenek a szülői visszajelzései.

Feladataink:

- vélemények összegyűjtése,
- dokumentumok elemzése,
- a gondozó-nevelő munka megfigyelése, értékelése.

A program ellenőrzése hosszabb távon:

A program bevalásnak értékelése 1-2 évenként a bölcsődéskor végén és az óvodák visszajelzései alapján.

Irányai:

- a gyermekek egészséges életmódjának alakítása,
- az érzelmi és szocializáció terén elért eredmények.

Az értékelést az intézmény vezetője készíti el, az értékelésbe bevont személyek és a kisgyermeknevelők beszámolója alapján.

XI. Az intézmény kapcsolatrendszere:

A bölcsődei nevelés-gondozás a családi neveléssel együtt, azt kiegészítve szolgálja a gyermek fejlődését. A családi és a bölcsődei nevelés-gondozás összhangja, a szülők és a kisgyermeknevelők között partneri kapcsolat kialakítása elengedhetetlen feltétele a gyermekek harmonikus fejlődésének. A szülő ismeri legjobban a gyermekét, így közvetíteni tudja szokásait, igényeit, szükségleteit, nagymértékben segítve ezzel a gondozónőt a gyermek ismeretén alapuló differenciált, egyéni bánásmód kialakításában. A kisgyermeknevelő pedig, mint szakember, szaktudásával, tapasztalataival tudja segíteni a szülőt gyermeke nevelésében.

A szülők és a bölcsőde folyamatosan, kölcsönösen tájékoztatják egymást a gyermek fejlődéséről; ez alapvető fontosságú a személyre szóló bölcsődei nevelés-gondozás kialakításában és a családokat is segíti a gyermek nevelésében.

A korrekt partneri együttműködés feltétele a kölcsönös bizalom, az őszinteség, a hitelesség, a személyes hangvételű (de nem bizalmaskodó), etikai szempontból megfelelő, az érintettek személyiségi jogait tiszteletben tartó, tapintatos, folyamatos kommunikáció, az információ megosztása.

A kapcsolattartásnak, tájékoztatásnak több formája van, egyéni kapcsolattartási formák beszélgetés érkezéskor és hazamenetelkor, üzenőfüzet, családlátogatás, csoportos kapcsolattartási formák: szülői értekezletek és szülőcsoportos beszélgetések, hirdetőtábla, nyílt napok, írásos tájékoztatók, szervezett programok, stb. Mivel mindegyik más-más szerepet tölt be, célszerű párhuzamosan minél többet alkalmazni közülük.

Üzenő füzet/ családi füzet: Használata folyamatosan történik, ebben a szülő is bejegyez, fontosabb kéréseket, valamint tájékoztatást ad a gyermek távolléti idején történt eseményekről. A kisgyermeknevelő rövid összefoglalást ír a szülőknél a gyermek fejlődéséről, változásokról (szobatisztaság, beszéd, játékfejlődés), valamint a törzslapon vezetett fontosabb változásról és a negyedévenkénti értékelésről ad írásos tájékoztatást.

Zárt facebook-csoport: A csoport életéről pillanatképek, eseményekről fotók megosztása, szigorú szabályokkal. Tájékoztatás, események megosztása.

Szülői értekezlet: Megbeszéljük a csoport életét a gyermekek fejlődése érdekében tett próbálkozásokról.

11.1. Bölcsődénk és óvodánk együttműködése:

Legfőbb törekvésünk, hogy kiaknázzuk az egy intézményként működő bölcsőde-óvodában rejlő lehetőségeket, és biztosítsuk a gyerekek 20 hetes kortól 6-7 éves korig történő folyamatos, egymásra épülő nevelését-gondozását fejlesztését. Az óvoda mindenkor épít a bölcsődében folyó nevelő-gondozó munkára. A gyermekek bölcsődés társaikkal a megosztott közösségben kezdenek el az óvodai életet. A bölcsőde-óvoda mindennapjaiban, rendezvényeiben és ünnepeiben egy közösséget alkot.

11.2. A Bölcsőde kapcsolata más intézményekkel:

Napi kapcsolatot tartunk a **bölcsőde orvosával, és a védőnővel**. Az időbeni szűrővizsgálatok segítenek ahhoz, hogy a gyermekek egészséges fejlődését segítsük, nyomon kövessük. A gyermekorvos tanácsokkal, személyes jelenlétével is segíti egészségnevelő munkánkat. A védőnők a szülők számára ismeretterjesztő előadásokat tartanak.

Rendszeres, együttműködő a kapcsolatunk a **Gyermekjóléti Szolgálattal**, ill. munkatársaival. Közös eszmecsereken, szakmai tanácskozásokon veszünk részt. Amennyiben jelzésre vonatkozó eseményt észlelünk, jelzőrendszeri tagként, azonnal jelezzük írásban, a már használatos nyomtatványon.

A **Módszertani Központtal** folyamatos, módszertani, és szakmai kapcsolatot tartunk fent. A jogszabályi változásokról való tájékoztatás, a képzések aktualitásai, és lehetőségeinek megismertetése velünk, mind segítenek munkánk eredményes ellátásához.

Élő kapcsolatot tartunk a környező települések bölcsődei kisgyermeknevelőivel. Szakmai „munkaközösséget” szeretnénk a jövőben létrehozni.

XII. A Bölcsődei szolgáltatásról szóló tájékoztatás helyi módjai:

A bölcsődéről és szolgáltatásairól az intézmény honlapján a www.zahonyiovi.webnode.hu és a csoportok zárt facebook oldalán tájékozódhatnak. Hozzájuthatnak még információkhoz a Záhony Város Önkormányzat honlapján, <http://www.zahony.hu/>, továbbá a helyi médiából, a Zóna újságból és a hirdetőtáblákban elhelyezett hirdetmények által.

Melléklet: SZMSZ, a Bölcsődei nevelés-gondozás Országos Alapprogramja

p.h.

.....
Intézményvezető

bölcsődei egység szakmai vezetője

Záhony, 2022. szeptember

„A tanítás csak információt tölt a fejekbe, de a **nevelés**: növel. Nem mennyiséget ad, hanem minőséget. Segít egy rózsának igazi rózsává válni. És egy gyereknek megtalálni és kibontani önmagát.”
(Müller Péter)